

Finansminister Magdalena Andersson
Socialminister Lena Hallengren

Lagändringar behövs skyndsamt för att lösa de problem som vårdmomsen skapar

Skatteverkets tolkning av momslagen sedan den 1 juli 2019 ifråga om inhyrning av vårdpersonal och nyttjandet av egenföretagande läkare och annan vårdpersonal har stor påverkan på verksamheten hos många av de privata vårdgivare som driver verksamhet på regionens uppdrag. Vårdmomsen fördyrar verksamheten och slår mot vårdgivarnas kompetensförsörjning.

I en ny undersökning berättar 268 privata vård- och omsorgsgivare som är medlemmar i Vårdföretagarna, om hur vårdmomsen har påverkat deras verksamheter sedan Skatteverkets nya momstolkning började tillämpas. Rapporten bifogas. Resultaten i undersökningen visar bland annat att

- 6 av 10 vårdföretag i undersökningen har påverkats av vårdmomsen.
- Vårdmomsen redan har börjat påverka patienter negativt.
 - Sämre tillgänglighet, längre väntetider och oönskade kvalitetsförsämringar i sjukvården
 - Sämre tillgång till sjukvård utanför storstäderna
 - Minskad medicinsk kompetens för placerade barn och brukare inom omsorgen.
- Norrlandslänen och andra mer landsbygdspräglade län påverkas i högre grad än genomsnittet.
- Vårdmomsen påverkar vård- och omsorgsföretag inom alla verksamhetsområden. Främst drabbas verksamheter inom sjukvården och tandvården, men även utförare inom äldreomsorg och individ- och familjeomsorg påverkas.
- Vårdmomsen påverkar arbetsmiljö och arbetsförutsättningar för den fast anställda personalen i många verksamheter.

Som vår undersökning visar har vårdmomsen stor påverkan på möjligheterna för den privat drivna vården och omsorgen att bemanna sina verksamheter, vilket i förlängningen påverkar patienter och brukare.

Regeringen aviserade i budgetpropositionen i september 2019 att en utredning skyndsamt skulle tillsättas för att se över de EU-rättsliga förutsättningarna för att lösa vårdmomsproblematiken. Nu har fem månader gått och den privat drivna vården och omsorgen är fortsatt i stort behov av skyndsamma lagändringar.

Behovet av en snabb utredning understryks ytterligare av de avgöranden som Högsta förvaltningsdomstolen publicerade den 5 februari 2020 rörande vårdmomsen. Domstolen bedömer att det i samtliga fall är fråga om uthyrning av vårdpersonal som inte omfattas av undantaget av moms. I och med att HFD är högsta instans är de rättsliga möjligheterna att få till en annan tolkning uttömda. Nu finns det inga andra vägar än lagändringar. Vårdföretagarna hoppas därför att regeringen nu snarast tillsätter den aviserade utredningen om de EU-rättsliga förutsättningarna för att lösa vårdmomsfrågan. Vi hoppas vidare att utredningen kan ske skyndsamt så att lagändringar kan komma på plats så snart som möjligt.

Vårdföretagarna bistår gärna den kommande utredningen. I en skrivelse till regeringen, daterad den 1 juli 2019, lämnade vi förslag till lagändring som vi hoppas att den kommande utredningen beaktar. Förslaget har utarbetats av Deloitte, på vårt uppdrag, och granskats av docent Pernilla Rendahl, som bedömer att förslaget till lagändring är förenligt med EU-rätten.

Regeringens beslut om statsbidrag som kanaliseras via regionerna för omförhandling av avtal med privata vårdgivare är en välkommen temporär åtgärd, i väntan på de långsiktiga lösningar som brådskar. De privata vård- och omsorgsgivarna bör få full momskompensation för vårdmomsen, för att inte patienter och brukare ska drabbas av oönskade konsekvenser. Det måste finnas beredskap hos regeringen att utöka statsbidraget om det visar sig vara otillräckligt. Som vi pekar på i den bilagda rapporten påverkar vårdmomsen också andra vård- och omsorgsgivare än dem som verkar på regionernas uppdrag, såsom privata utförare i socialtjänsten och äldreomsorgen samt tandvårdsföretag. Vårdföretagarna hoppas att regeringen är beredd att vidta temporära åtgärder även för dessa sektorer i väntan på långsiktiga lösningar för hela vård- och omsorgssektorn, i form av lagändringar.

Med vänlig hälsning

Sabina Joyau
Näringspolitisk chef
Vårdföretagarna

Karin Liljeblad
Näringspolitisk expert
Vårdföretagarna